

Received: January 16, 2020

Revised: May 27, 2020

Accepted: May 30, 2020

นโยบายของประเทศหน้าด่าน ในการรับผู้ลี้ภัยจากซีเรีย: กรณีศึกษาการตอบสนองของ รัฐบาลกรีซ 2015-2017

*The Frontline States' Syrian Refugee Acceptance
Policy: A Case Study of Greek Government's
Response, 2015-2017*

ระพีพัฒน์ สุนนาน*

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Rapeepat Suknarn

Faculty of Political Science, Chulalongkorn University

* บทความชิ้นนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “นโยบายของประเทศหน้าด่านในการรับผู้ลี้ภัยจากซีเรีย: กรณีศึกษาการตอบสนองของรัฐบาลกรีซ 2015-2017” หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ประจำปีการศึกษา 2562

This article is part of Master's thesis “The Frontline States' Policy on Accepting Refugee from Syria: A Case Study of Greek Government's Response 2015-2017” Master of Arts Program in International Relations in the academic year of 2019.

E-mail: Rapeepat.aitana@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความชิ้นนี้เป็นการนำเสนอการตอบสนองของรัฐบาลกรีซ ต่อวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัยในปี 2015-2017 ผ่านกระบวนการยุโรปภิวัตน์ (Europeanization) อันเป็นแนวความคิดที่อธิบายถึงแนวทางการดำเนินการของสหภาพยุโรปให้มีความสอดคล้องและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในภูมิภาคซึ่งสามารถที่จะมีอิทธิพลต่อแนวทางพฤติกรรมของเหล่าประเทศสมาชิกในการดำเนินการทางด้านต่าง ๆ รวมถึงการดำเนินนโยบายของแต่ละประเทศสมาชิกผ่านการอธิบายถึงการตอบสนองของรัฐบาลกรีซและปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายผู้ลี้ภัยของรัฐบาลกรีซในช่วงวิกฤตการณ์

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลกรีซในช่วงวิกฤตการณ์มี 2 ประเด็นคือ 1. สภาวะความกดดันจากสถานการณ์ภายในประเทศอันเกิดจากปัญหาทางเศรษฐกิจที่กรีซต้องเผชิญมาอย่างยาวนานและบริบททางสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปและส่งผลกระทบต่อการรับผู้ลี้ภัย 2. บทบาทของประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรป คือบทบาทของแต่ละประเทศสมาชิกที่จะส่งผลต่อความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัย

คำสำคัญ: ผู้ลี้ภัย, วิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัย, รัฐบาลกรีซ, สหภาพยุโรป, กระบวนการยุโรปภิวัตน์

Abstract

This article shows the Greek government's response to the refugee crisis in 2015-2017 through the lens of Europeanization which is the concept explaining how the European Union's members maintain their consensus and are unified within the region. In addition, Europeanization influences the behavioral guidelines of member states in various operations, including the policy implementation of each member states. The response of the Greek government as well as the factors affecting the government's refugee policy during the crisis are analyzed.

The study reveals that there are two factors affecting government policy in Greece during the crisis: 1) Pressure conditions from the domestic situation caused by economic problems the country has endured, and the social context that has changed and affected refugees. 2) The role of member states in the European Union which affects cooperation in solving problems arising from the refugee crisis.

Keywords: Refugee, Refugee Crisis, Greek Government, European Union, Europeanization

บทนำ

สถานการณ์ผู้อพยพผู้ลี้ภัยในปัจจุบันถือได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่ทั่วโลกต่างกลับมาให้ความสำคัญในการพิจารณาต่อประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากขอบเขตของปัญหาได้เริ่มมีการขยายตัวและเชื่อมโยงไปสู่สถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อบริบทความมั่นคงของสถานการณ์โลก การอพยพของผู้อพยพในปัจจุบันได้มีสาเหตุของการอพยพที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม คือจากเดิมที่สาเหตุของการอพยพเกิดขึ้นเมื่อผู้อพยพมีความต้องการที่จะแสวงหาโอกาสในการทำงานเพื่อการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่ในปัจจุบันสาเหตุของการอพยพที่ก่อให้เกิดจำนวนผู้อพยพที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องกลับมาจากสาเหตุของสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้งที่ขยายตัวไปสู่สภาวะสงครามเป็นหลัก โดยสงครามที่เกิดขึ้นนอกจากจะเป็นการทำลายความมั่นคงภายในประเทศและทำลายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแล้วยังส่งผลกระทบไปสู่ชีวิตของประชาชนภายในประเทศที่มีได้มีส่วนเกี่ยวข้องที่จำต้องสูญเสียชีวิต ทรัพย์สิน ที่อยู่อาศัยอันเป็นบ้านเกิดของตนเองทำให้ประชาชนจำต้องกลายเป็นผู้อพยพอย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้

สหภาพยุโรป (European Union) ถือเป็นหนึ่งในภูมิภาคที่เป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของเหล่าผู้อพยพตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การตอบสนองต่อสถานการณ์ผู้อพยพของสหภาพยุโรปมีแนวทางการดำเนินการอยู่ภายใต้นโยบายหรือแนวทางการดำเนินการพื้นฐานร่วมกันของประเทศสมาชิกแต่รายละเอียดเงื่อนไขในแต่ละนโยบายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในประเด็นการอพยพหรือการจัดการแก้ไขปัญหามีความแตกต่างกัน โดยความแตกต่างนี้ขึ้นอยู่กับแนวทางการจัดการของแต่ละรัฐบาลประเทศสมาชิกว่าจะมีแนวทางในการตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศตนเองอย่างไรสำหรับกรีซที่มีบทบาทการเป็นประเทศหน้าด่าน (The Frontline

State) เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของภูมิภาคที่มีพรมแดนดินต่อกับประเทศภายนอกอย่างบัลแกเรีย (Bulgaria) มาซิโดเนีย (Macedonia) อัลแบเนีย (Albania) และตุรกี (Turkey) และมีภูมิศาสตร์ทางธรรมชาติของประเทศที่มีลักษณะล้อมรอบด้วยภูเขา หุบเขาลึก และพรมแดนติดต่อกับทะเลอีเจียน (Aegean Sea) ทะเลไอโอเนียน (Ionian Sea) และทะเลเมดิเตอร์เรเนียน (Mediterranean) พร้อมทั้งยังเป็นประเทศที่มีชายฝั่งทะเลที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาค เนื่องจากมีเกาะจำนวนมากอยู่ภายในประเทศโดยรอบมากกว่า 3,000 เกาะ อาทิ เกาะเลสบอส (Lesbos) เกาะครีต (Vrete) เกาะชีวอส (Chios) เป็นต้น ถือได้ว่าลักษณะทางภูมิศาสตร์ของกรีซเหมาะสมสำหรับการเป็นเส้นทางในการอพยพของเหล่าผู้ลี้ภัยในการเดินทางเข้าสู่สหภาพยุโรป

นอกจากนี้สิ่งที่ทำให้กรีซได้รับบทบาทการเป็นประเทศหน้าด่านจะต้องพิจารณาควบคู่ไปกับความสัมพันธ์ร่วมกับสหภาพยุโรปในฐานะประเทศสมาชิก ที่ส่งผลต่อการต่อการดำเนินการตอบสนองต่อวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น เนื่องจากกระบวนการในการแก้ไขปัญหาจะต้องดำเนินการอยู่ภายใต้กฎหมายและหลักการต่าง ๆ ที่ทางสหภาพยุโรปได้กำหนดไว้ อาทิ อนุสัญญาว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัยค.ศ.1951 (The 1951 Refugee Convention) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป (European Convention on Human Rights) ข้อกำหนดต่าง ๆ ของสหภาพยุโรป (European Union Directives) สนธิสัญญาฉบับอื่น ๆ พิธีสารต่าง ๆ ข้อบังคับ (regulations) ข้อกำหนด (directives) และคำสั่ง (decisions) เป็นต้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นกฎหมายของสหภาพยุโรปที่จะเป็นตัวกำหนดให้ผู้รับผิดชอบรวมถึงเป็นการให้ความสำคัญต่อเหล่าประเทศสมาชิก จากสถานการณ์การไหลทะลักเข้ามาเป็นจำนวนมากของเหล่าผู้ลี้ภัย โดยเฉพาะชาวซีเรียในช่วงปี 2015-2017 และมีแนวโน้มที่จะมีการเพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้การตอบสนองต่อวิกฤตการณ์

ของกรีซเป็นไปอย่างค่อนข้างลำบาก ดังนั้นแล้ว วัตถุประสงค์ของบทความนี้คือ การชี้ให้เห็นถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับกรีซต่อการตอบสนองต่อสถานการณ์ผู้ลี้ภัยซึ่งเป็นข้อจำกัดที่ไม่สามารถทำให้กรีซสามารถตอบสนองต่อวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัยที่เกิดขึ้นได้

2. นิยามศัพท์

2.1. ผู้อพยพ (Migrants)

ผู้อพยพ (Migrants) ส่วนใหญ่มักถูกให้คำจำกัดความจากผู้เชี่ยวชาญไว้ว่า เป็นบุคคลที่มีการย้ายที่พำนักอาศัยจากประเทศหนึ่งไปสู่อีกประเทศหนึ่งซึ่งประเทศนั้นมิได้เป็นประเทศบ้านเกิดของตนเองแต่สำหรับองค์การสหประชาชาติได้กล่าวว่า ผู้อพยพนั้นไม่มีคำนิยามทางกฎหมายที่แน่นอน โดยเหตุผลทั่วไปของการอพยพของผู้อพยพนั้นมีสาเหตุมาจากการหนีสงคราม แต่เพราะความต้องการที่จะแสวงหาโอกาสในการทำงาน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้อพยพส่วนมากถูกเข้าใจในบริบทของการเป็นแรงงานย้ายถิ่นฐาน (Migrant Workers) ที่ถือเป็นบุคคลที่ถูกจ้างหรือกำลังถูกจ้างให้ทำงาน หรือเคยถูกว่าจ้างให้ทำงานโดยได้รับค่าตอบแทนในรัฐที่ตนมิได้เป็นคนของรัฐนั้น¹ ดังนั้นแล้วผู้อพยพจึงมีความหมายที่ใกล้เคียงกับผู้ลี้ภัย เนื่องจากการย้ายถิ่นฐาน (Migration)ⁱ แต่มีความแตกต่างกันในประเด็นที่ผู้อพยพจะมีจุดประสงค์การอพยพในแง่ทางเศรษฐกิจอย่างชัดเจน คือการมุ่งแสวงหาโอกาสในการทำงานเพื่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

i การย้ายถิ่นฐาน (Migration) คือการเคลื่อนย้ายของประชากรเป็นจำนวนมากจากถิ่นพำนักของตนไปยังบริเวณอื่น โดยระยะทางของการย้ายถิ่นฐานจะมีระยะทางที่ห่างจากถิ่นฐานเดิมพอสมควร โดยผู้ย้ายถิ่นฐานมีความตั้งใจจะทำการพำนักในถิ่นฐานใหม่เป็นการชั่วคราวหรือถาวร โดยการย้ายถิ่นฐานจะอยู่ในรูปแบบของการย้ายถิ่นฐานข้ามชาติ (ระหว่างสังคมต่าง ๆ) และการย้ายถิ่นฐานภายในประเทศ (ระหว่างภาคต่าง ๆ) (สุภางค์ จันทวานิช, ประมวลคำศัพท์ว่าด้วยผู้ลี้ภัยและการย้ายถิ่น, 36)

2.2. ผู้ลี้ภัย (Refugees)

ตามอนุสัญญาว่าด้วยเรื่องสถานภาพผู้ลี้ภัย ค.ศ. 1951 (The 1951 Refugee Convention) และพิธีสารเกี่ยวกับสถานภาพผู้ลี้ภัย ค.ศ. 1967 (Protocol on the Status of Refugee 1967) ที่ถือเป็นกฎหมายที่รัฐต่าง ๆ ใช้ในการดำเนินการพิจารณาการดำเนินการต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ลี้ภัยนั้นได้ให้นิยามของคำว่า “ผู้ลี้ภัย (Refugees)” ไว้ว่า

“เป็นผู้ที่อยู่นอกอาณาเขตรัฐแห่งสัญชาติของตน อันด้วยเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความหวาดกลัว ซึ่งมีมูลอันจะกล่าวอ้างได้ว่าจะได้รับประหัตประหารด้วยสาเหตุทางเชื้อชาติ ศาสนา สัญชาติ สมาชิกภาพในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งไม่ว่าทางสังคมหรือทางความคิดด้านการเมืองก็ตาม และในขณะที่เดียวกันบุคคลผู้นี้ไม่สามารถหรือไม่สมัครใจที่จะได้รับความคุ้มครองจากรัฐแห่งสัญชาติเนื่องจากความหวาดกลัวดังกล่าว หรือนอกจากนี้เป็นบุคคลไร้สัญชาติซึ่งอยู่นอกอาณาเขตรัฐที่เดิมมีถิ่นฐานพำนักประจำแต่ไม่สามารถหรือไม่สมัครใจที่จะกลับไปเพื่อพำนักในรัฐดังกล่าว ด้วยเหตุแห่งความหวาดกลัวที่กล่าวมาข้างต้น”

ดังนั้น ความแตกต่างระหว่างผู้อพยพและผู้ลี้ภัยจะต้องพิจารณาในบริบทของวัตถุประสงค์ในการอพยพย้ายถิ่นฐานข้ามพรมแดนของผู้อพยพว่ามีวัตถุประสงค์อย่างไร หากมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะต้องการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของตนเอง อาทิ การแสวงหาโอกาสในการทำงาน การแสวงหาโอกาสทางการศึกษาหรือการอพยพออกจากความยากลำบากภายในประเทศ อย่างการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ ความอดอยากหรือความยากจน จะถือได้ว่าผู้อพยพทำการอพยพด้วยความสมัครใจ ดังนั้นแล้ว การอพยพเช่นนี้จึงไม่มี

ความจำเป็นที่จะต้องได้รับสถานะผู้ลี้ภัย เพื่อได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ เนื่องจากสถานะผู้ลี้ภัยนั้นจะมอบให้แก่ผู้ที่ทำการอพยพออกจากพื้นที่สงคราม หรือพื้นที่ที่เกิดความรุนแรงอันเป็นภัยอันตรายแก่ชีวิต

2.3. ผู้แสวงหาที่พักพิง (Asylum Seekers)

ผู้แสวงหาที่พักพิง คือ บุคคลที่ทำการยื่นเอกสารคำร้อง เพื่อทำการแสวงหาที่พักพิงภายนอกประเทศบ้านเกิดของตนเอง เนื่องมาจากสาเหตุของการที่ต้องเผชิญหน้ากับอันตราย และความหวาดกลัวต่าง ๆ ที่ได้มีภาระระบุไว้ในอนุสัญญาว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัย โดยบุคคลที่ทำการยื่นเอกสารคำร้องเหล่านี้จะต้องมีการยืนยันอย่างชัดเจนได้ว่า หากได้ทำการเดินทางกลับไปยังประเทศบ้านเกิดของตนเองแล้วสถานการณ์ที่เกิดขึ้นภายในบ้านเกิดของตนจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตได้ ดังนั้นสิ่งที่จะทำให้บุคคลเหล่านี้ได้เป็นผู้แสวงหาที่พักพิงได้อย่างสมบูรณ์ก็คือ การดำเนินการยื่นเอกสารเพื่อขอสิทธิในการที่จะพักพิงในประเทศอื่นไปจนกว่าจะได้รับอนุญาตในการตั้งถิ่นฐานในประเทศอื่น และเมื่อได้รับอนุญาตให้มีการตั้งถิ่นฐานในประเทศใดประเทศหนึ่งแล้ว บุคคลนั้นก็จะได้รับการเปลี่ยนสถานะเป็นผู้ลี้ภัย

2.4. กระบวนการยุโรปภิวัตน์ (Europeanization)

กระบวนการยุโรปภิวัตน์ (Europeanization) เป็นกรอบแนวความคิดในการทำความเข้าใจกระบวนการต่างๆที่มีความเกี่ยวข้อง กับสหภาพยุโรป ทั้งในเรื่องของอัตลักษณ์ต่าง ๆ ประวัติศาสตร์ ระบบการเมืองที่มีมาอย่างยาวนาน โครงสร้างทางการเมือง หรือนโยบายสาธารณะ² ดังนั้นกระบวนการยุโรปภิวัตน์จึงมีแนวทางในการอธิบาย และวิเคราะห์ที่มีความสอดคล้องกับสภาวะที่เกิดขึ้นในปัจจุบันของสหภาพยุโรป ประเทศสมาชิก และประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องในเรื่องของการขยายตัวเพิ่มขึ้นของสหภาพยุโรป ผ่านมิติของการวิเคราะห์ในประเด็นทางการเมือง ระบอบการปกครอง

และนโยบาย สำหรับแนวคิดที่สำคัญของกระบวนการยุโรปวัฒน์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 แนวคิดคือ แนวคิดแบบระดับบนลงสู่ระดับล่าง (top-down perspective) และแนวคิดแบบระดับล่างลงสู่ระดับบน (bottom-up perspective) โดยทั้งสองแนวคิดถือเป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นถึงการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งการดำเนินนโยบายส่วนใหญ่จะมีประเด็นในเรื่องทางการเมืองเข้ามาแทรกแซงอยู่ทุกขั้นตอน ตั้งแต่กระบวนการคิด จนกระทั่งการนำนโยบายออกไปปฏิบัติจริง ซึ่งสามารถที่จะอธิบายรูปแบบของทั้งสองแนวคิดได้ดังนี้

2.4.1. แนวคิดแบบระดับบนลงสู่ระดับล่าง (top-down perspective)

แนวคิดแบบระดับบนลงสู่ระดับล่าง (top-down perspective) ถือเป็นแนวคิดที่อธิบายที่ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยให้ความสำคัญกับบทบาทสหภาพยุโรปเป็นหลัก ทั้งในเรื่องของการกำหนดทิศทางของสถาบัน กระบวนการทางการเมืองของเหล่าประเทศสมาชิก และประเทศที่สามเป็นหลัก หรืออาจกล่าวได้ว่า สหภาพยุโรปจะส่งผลกระทบต่ออย่างไรต่อประเทศสมาชิกประเทศเพื่อนบ้าน หรือประเทศที่สามอย่างไร ซึ่งทิศทางที่ทางสหภาพยุโรปได้ทำการกำหนดขึ้นจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงภายในประเทศสมาชิก โดยทั่วไปคำนิยามของแนวคิดแบบระดับบนลงสู่ระดับล่าง จะเป็นการกล่าวถึงความกดดันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เป็นการเปลี่ยนแปลงในระดับภายใน กล่าวคือ ความกดดันนั้นหมายถึงเงื่อนไขที่สำคัญที่ถูกกำหนดขึ้นโดยสถาบันในระดับสหภาพยุโรป ซึ่งสิ่งที่ได้กำหนดออกมาโดยสถาบันต่าง ๆ ของสหภาพยุโรปเป็นสิ่งที่ประเทศสมาชิกจะต้องปฏิบัติตามอย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้

2.4.2. แนวคิดแบบระดับล่างลงสู่ระดับบน (bottom-up perspective)

แนวคิดแบบระดับล่างลงสู่ระดับบน (bottom-up perspective) เป็นแนวคิดที่อธิบายถึงการที่ประเทศสมาชิกและตัวแสดงภายในประเทศนั้น สามารถที่จะมีอิทธิพลในการกำหนดทิศทางทางการเมือง การปกครองและนโยบายของสหภาพยุโรปได้อย่างไร³ หรืออาจกล่าวได้ว่าประเทศสมาชิกจะสามารถที่จะนำเรื่องราวอันเป็นผลประโยชน์ภายในประเทศของตนเองเข้ามามีอิทธิพลต่อสถาบันหรือนโยบายของสหภาพยุโรปได้หรือไม่และอย่างไร

บทความนี้จึงจะนำแนวคิดของกระบวนการยุโรปภิวัตน์วิเคราะห์ในเรื่องของการแนวทางในการตอบสนองของรัฐบาลกรีซ ในประเด็นของแนวทางในการดำเนินการร่วมที่ทางสหภาพยุโรปได้มีการกำหนดเพื่อประเทศสมาชิกในการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันนั้นจะส่งผลต่อการตอบสนอง หรือการเปลี่ยนแปลงของกรีซในช่วงวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัยได้อย่างไร

3. วิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัยในสหภาพยุโรป

สถานการณ์การอพยพของผู้อพยพ และผู้ลี้ภัยที่เดินทางเข้าสู่สหภาพยุโรป อาจกล่าวได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน จนกระทั่งปัจจุบันก็มีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่แล้วจำนวนผู้อพยพจะมีจำนวนที่เพิ่มสูงขึ้นจากช่วงการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมเป็นสำคัญ โดยจะมีเหตุผลและแรงจูงใจในการเลือกจุดหมายปลายทางที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้การเดินทางอพยพเข้ามาสู่สหภาพยุโรปของเหล่าผู้อพยพได้มีจุดเปลี่ยนที่สำคัญในช่วงหลังจากการสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่ 2 เนื่องจากมีจำนวนของผู้อพยพเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่แล้วผู้อพยพก็

เป็นประชากรชาวยุโรปเอง และยังประกอบไปด้วยผู้อพยพที่เดินทางมาจากแอฟริกา แครีเบียน และเอเชีย เป็นต้น โดยจุดหมายปลายทางของการอพยพในช่วงเวลาดังกล่าว คือกลุ่มประเทศยุโรปตะวันตก และยุโรปเหนือ อาทิ เบลเยียม อังกฤษ ฝรั่งเศส เป็นต้น ณ ขณะนั้น ได้มีแนวคิดในการเปิดรับผู้อพยพ เนื่องจากมีความต้องการที่จะฟื้นฟูบ้านเมืองหลังจากสภาวะหลังสงคราม รวมถึงการการพัฒนา และการเติบโตทางด้านอุตสาหกรรมภายในสหภาพยุโรป ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีความต้องการทางด้านแรงงานในตลาดแรงงานยุโรปเป็นจำนวนมาก

อย่างไรก็ตามสถานการณ์การอพยพเข้าสู่สหภาพยุโรปได้มีการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลสืบเนื่องจากวิกฤตการณ์น้ำมันในช่วง ค.ศ. 1973 (Oil Crisis 1973) อันเป็นสถานการณ์ที่สืบเนื่องมาจากสงครามอาหรับ-อิสราเอล ที่ส่งผลให้อัตราราคาน้ำมันพุ่งสูงขึ้น และได้เกิดวิกฤตขึ้นอีกครั้งในปี 1979 อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากสงครามอิรัก-อิหร่าน และส่งผลให้ราคาน้ำมันพุ่งสูงขึ้นอีกครั้ง ทำให้เศรษฐกิจโลกเข้าสู่ยุควิกฤตเศรษฐกิจ ส่งผลให้การเติบโตทางเศรษฐกิจภายในสหภาพยุโรปได้รับผลกระทบด้วยเช่นกัน คือ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีการลดลงอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้โครงสร้างตลาดแรงงานภายในสหภาพยุโรปมีการเปลี่ยนแปลงไป อัตราการว่างงานเริ่มมีจำนวนที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในประเทศอุตสาหกรรมอย่างอังกฤษและเบลเยียม ด้วยเหตุนี้ทำให้เหล่าประเทศในสหภาพยุโรป โดยเฉพาะยุโรปตะวันตก และยุโรปเหนือได้เริ่มมีการหยุดรับแรงงานที่เป็นผู้อพยพ โดยมีเป้าหมายคือการไร้ซึ่งผู้อพยพ (zero Immigration)⁴ นอกจากนั้นอีกหนึ่งเป้าหมายของการปฏิเสธการรับผู้อพยพ คือ ความต้องการที่จะลดการอพยพของประชากรชาวเอเชียและแอฟริกาที่เดินทางเข้าสู่ยุโรป

ความพยายามในการจัดการต่อปัญหาของเหล่าประเทศสมาชิก ณ ขณะนั้นส่งผลให้คณะกรรมการยุโรป (European Commission) ตระหนักได้ถึงความจำเป็นที่จะต้องมีนโยบายที่จะเป็นแนวทางในการจัดการประเด็นปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องกับการอพยพอย่างชัดเจนและ

เป็นรูปธรรม เพื่อให้การดำเนินการจัดการของเหล่าประเทศสมาชิกเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นผลลัพธ์ของการจัดการที่มีลักษณะในรูปแบบของการปฏิเสธการรับผู้อพยพ เป็นการแสดงให้เห็นถึงบทบาทของสหภาพยุโรปในการจัดการต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในรูปแบบที่มีความยืดหยุ่น (weakest form) คือ การที่แนวทางในการจัดการเบื้องต้นได้มีโอกาสให้มีการประสานความร่วมมือระหว่างรัฐสมาชิก และแสดงออกในรูปแบบที่มีการดำเนินการเป็นไปอย่างอัตโนมัติ (implicitly form) คือ การที่เหล่าประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรปจะต้องยินยอมที่จะดำเนินการตามแนวทางที่ได้มีการกำหนดขึ้นอย่างอัตโนมัติ ซึ่งแนวทางหรือกลไกที่เกิดขึ้นจะหมายถึงนโยบาย หรือกฎหมายของสหภาพยุโรป ที่ต้องมีการยึดถือร่วมกันภายในประเทศสมาชิก⁵

ช่วงค.ศ. 2000 เป็นต้นมา มิติของการเดินทางของผู้อพยพเริ่มมีหลากหลายมิติ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การติดต่อสื่อสาร การคมนาคม ส่งผลให้ต้นเหตุและเหตุผลของการอพยพเริ่มมีความซับซ้อน โดยสาเหตุหลักที่ก่อให้เกิดปัญหาการอพยพในปัจจุบันสืบเนื่องมาจากสถานการณ์ของสงครามที่สามารถก่อกำเนิดได้ในหลากหลายรูปแบบ ทั้งสงครามแบบดั้งเดิมที่ต้องมีการใช้กำลังทางทหารหรืออาวุธยุทโธปกรณ์ และสงครามในยุคปัจจุบันอย่างสงครามทางการค้า และสงครามไซเบอร์ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามทุกสงครามที่เกิดขึ้นล้วนแต่ส่งผลลัพธ์ที่สร้างความยากลำบากแก่พลเมืองภายในประเทศทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นด้วยเรื่องทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการนำพาซึ่งความยากลำบากในการที่จะพำนักอยู่ภายในประเทศของตนเอง โดยในปัจจุบันสงครามที่ได้สร้างความยากลำบากให้กับประชาชนมากที่สุดคือ สงครามในแถบดินแดนตะวันออกกลางที่สืบเนื่องมาจากเหตุการณ์อาหรับสปริง และได้มีการขยายขอบเขตจนกลายเป็นสงครามกลางเมืองอย่างสงครามซีเรีย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้จำนวนผู้อพยพและผู้ลี้ภัยที่เดินทางเข้ามาสู่สหภาพยุโรปมีจำนวนมากขึ้น และเหตุผลของการอพยพ

ก็มีใช้เพราะการแสวงหาโอกาสในการทำงานอีกต่อไป แต่กลายเป็นการแสวงหาโอกาสในการรอดชีวิตจากสถานการณ์ความรุนแรงภายในประเทศบ้านเกิดของตนเอง

ต้นเดือนเมษายน ค.ศ. 2011 ตุรกีมีนโยบายเปิดประตูในการเปิดรับผู้ลี้ภัยจากซีเรีย เช่นเดียวกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างจอร์แดน และเลบานอน ซึ่งนโยบายเปิดประตูที่ตุรกีได้เลือกใช้เป็นการดำเนินการแรกเริ่มของการเปิดรับผู้ลี้ภัยชาวซีเรียในการเข้าสู่ตุรกี แต่ต่อมาในค.ศ. 2015 เหล่าผู้ลี้ภัยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้เหล่าประเทศเพื่อนบ้านของซีเรียไม่สามารถที่จะเปิดรับเหล่าผู้ลี้ภัยได้อีกต่อไป จึงเป็นสาเหตุให้ผู้ลี้ภัยต้องมีการเปลี่ยนจุดหมายปลายทางของการเดินทาง

นับตั้งแต่ค.ศ. 2015 เป็นต้นมา ได้มีจำนวนการยื่นคำร้องของผู้ลี้ภัยในการขออพยพเข้ามายังยุโรปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การเดินทางสู่ยุโรปของเหล่าผู้ลี้ภัยส่วนใหญ่จะใช้เส้นทางบริเวณพรมแดนของประเทศหน้าด่านอย่างกรีซ ด้วยการเดินทางผ่านพรมแดนจากตุรกีสู่กรีซ พรมแดนของอิตาลีด้วยเส้นทางทางทะเลเนื่องจากอยู่ใกล้ลิเบียและทวีปแอฟริกามากที่สุด และสำหรับยังการีจะเป็นประเทศที่รับผู้อพยพที่ได้มีการเดินทางจากตุรกีสู่กรีซ และทำการเดินทางต่อด้วยการผ่านพรมแดนของมาซิโดเนียและเซอร์เบีย เพื่อเข้าสู่ฮังการี จากสถิติจะพบว่าผู้ลี้ภัยและผู้อพยพที่เดินทางมาถึงพรมแดนทางทะเลของอิตาลีมีผู้ลี้ภัยและผู้อพยพเดินทางมาถึงในค.ศ. 2015 จำนวน 153,842 คน ค.ศ. 2016 จำนวน 181,436 คน และค.ศ. 2017 ถึง 119,369 คน โดยมีสัดส่วนประชากรเพศชายถึง 74% เพศหญิง 11% และเด็ก 15% ทางด้านพรมแดนทางทะเลของกรีซในค.ศ. 2015 มีจำนวนผู้อพยพและผู้ลี้ภัยที่เดินทางมาถึงชายฝั่งเป็นจำนวน 856,723 คน ค.ศ. 2016 จำนวน 173,450 คน และค.ศ. 2017 จำนวน 29,718 คน โดยมีสัดส่วนเพศชาย 41% เพศหญิง 22% และเด็ก 37% ซึ่งผู้ลี้ภัยและผู้อพยพส่วนใหญ่เป็นชาวซีเรียมากที่สุดจำนวน 12,300 คน ชาวอิรัก 5,800 คน และชาวอัฟกานิสถาน 3,400 คน⁶

จากรายงานของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (United Nations High Commissioner for Refugee: UNHCR)⁷ ได้กล่าวว่าตั้งแต่ในช่วงต้นเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2015 ในทุกๆวันจะมีจำนวนผู้ลี้ภัยมากกว่า 1,000 คนที่เดินทางเข้าสู่ยุโรป ด้วยความคาดหวังที่จะต้องแสวงหาที่พักพิงในยุโรป จุดหมายส่วนใหญ่จะอยู่ที่ประเทศเยอรมนีและสวีเดน เพราะนอกจากต้องการหาที่พักพิงแห่งใหม่แล้ว เหล่าผู้อพยพและผู้ลี้ภัยก็มีความคาดหวังที่จะได้รับความช่วยเหลือที่มากขึ้นและการได้รับโอกาสในการทำงาน

สำหรับการตอบสนองต่อวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัยทางสหภาพยุโรปได้มีการกำหนดกระบวนการในการดำเนินการสำหรับเหล่าประเทศสมาชิก เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้นแล้วในการดำเนินการขึ้นพื้นฐานของเหล่าประเทศสมาชิกในการจัดการด้านการอพยพจะต้องดำเนินการอยู่ภายใต้กระบวนการ ดังนี้

(1) ข้อตกลงเชงเก้น (Schengen Agreement)

ข้อตกลงเชงเก้นก่อตั้งขึ้นในปี 1985 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้พลเมืองชาวยุโรปสามารถที่จะเดินทางภายในภูมิภาคโดยไม่จำเป็นต้องถือหนังสือเดินทาง และต่อมาได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายสหภาพยุโรปตามข้อตกลงที่ได้มีการระบุไว้ในสนธิสัญญาอัมสเตอร์ดัม (Treaty of Amsterdam)

สำหรับข้อตกลงเชงเก้นถือเป็นแนวทางในการจัดการทางด้านการพรมแดนที่ถือได้ว่าเป็นเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาด้านการอพยพที่เหมาะสม เนื่องจากเส้นทางที่ผู้ลี้ภัยทำการเดินทางเข้ามาสู่ยุโรปมีความเกี่ยวข้องกับการจัดการด้านการพรมแดนของเหล่าประเทศสมาชิก และเมื่อปัญหาด้านผู้ลี้ภัยในปัจจุบันมีการขยายขอบเขตก็ทำให้รัฐบาลประเทศสมาชิกกลับมาให้ความสำคัญในประเด็นทางด้านการพรมแดนมากขึ้น ทำให้เป็นเรื่องยากที่จะจัดการแก้ไขปัญหาด้านการลี้ภัยให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้ภาระความรับผิดชอบส่วนใหญ่จึงต้องตกอยู่ที่เหล่าประเทศหน้าด่านตามระเบียบดับลินในฐานะที่เป็นประเทศแรกรับ

(2) ระเบียบดับลิน (Dublin Regulation)

ระเบียบดับลินถือเป็นกฎหมายหลักที่เป็นรากฐานของการกำหนดนโยบายด้านการย้ายถิ่นฐานหรือการลี้ภัยของสหภาพยุโรปและเป็นกฎเกณฑ์ในการตรวจสอบเอกสารการขอลี้ภัยในสหภาพยุโรปโดยวัตถุประสงค์ คือ เพื่อเป็นข้อกำหนดให้ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปรับผิดชอบต่อการเอกสารการขอลี้ภัย โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาเป็นลำดับขั้น ทั้งในประเด็นทางด้านครอบครัว การครอบครองวีซ่าในการเดินทางไปจนถึงใบอนุญาตในการพำนัก เป็นต้น เพื่อให้มั่นใจได้ว่าเอกสารทุกฉบับจะได้รับการตรวจสอบอย่างเป็นธรรม

การดำเนินการตามระเบียบดับลินจะรับรองได้ว่าการยื่นคำร้องของผู้แสวงหาที่พักพิงทุกฉบับจะได้รับการตรวจสอบคำร้อง ภายใต้ข้อกำหนดที่ประเทศสมาชิกจะต้องปฏิบัติตามในการที่จะรับผิดชอบต่อการดำเนินการตรวจสอบคำร้องเหล่านั้นตามที่ได้ระบุไว้ ประกอบด้วย

- เมื่อผู้ยื่นคำร้องขอที่พักพิงมีสมาชิกครอบครัว และสมาชิกในครอบครัวนั้นได้รับสถานภาพผู้ลี้ภัยในประเทศใดประเทศหนึ่งและทำการพักอาศัยอย่างถูกกฎหมายภายในประเทศใดประเทศหนึ่ง หน้าที่ในการตรวจสอบคำร้องขอที่พักพิงของบุคคลที่ยื่นคำร้องจะตกอยู่ภายใต้การดำเนินงานของประเทศที่สมาชิกในครอบครัวได้รับสถานะ

- เมื่อผู้ที่ยื่นคำร้องขอที่พักพิงได้รับสิทธิจากประเทศใดประเทศหนึ่งให้ได้พำนักอาศัยอย่างถูกกฎหมาย ดังนั้นประเทศที่ทำการอนุญาตให้พำนักอย่างถูกกฎหมายจะเป็นประเทศที่ต้องรับผิดชอบในการตรวจสอบคำร้องของบุคคลนั้น

- หากผู้ที่ทำการยื่นคำร้องกำลังอยู่ในกระบวนการของการร้องขออนุญาตให้เข้าเมืองประเทศใดประเทศหนึ่ง แต่เอกสารตรวจลงตราให้เข้าเมืองหมดอายุลงจากอีกหนึ่งประเทศแล้ว ประเทศที่ทำการตรวจลงตรานุญาตจะได้รับหน้าที่รับผิดชอบในการที่จะตรวจสอบคำร้อง

- เมื่อมีการตรวจสอบถึงภูมิหลังของผู้ยื่นคำร้องแล้วพบว่าผู้ยื่นคำร้องได้มีการเดินทางเข้าประเทศสมาชิกโดยการผ่านพรมแดนทั้งทางบก ทางทะเล หรือทางอากาศจากประเทศที่มีใช้ประเทศสมาชิก ดังนั้นประเทศสมาชิกที่ผู้ยื่นคำร้องได้ทำการเดินทางเข้าเป็นลำดับแรกจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบคำร้อง

- ประเทศจะสมาชิกจะต้องรับผิดชอบต่อการควบคุมการเดินทางเข้าอาณาเขตของคนต่างด้าวด้วยการตรวจสอบคำร้องการขอที่พักพิง

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าระเบียบระดับลินจะระบุถึงความรับผิดชอบของแต่ละประเทศไว้อย่างชัดเจน แต่ระบบหรือการปฏิบัติในการรับผู้ลี้ภัยก็ต้องขึ้นอยู่กับนโยบาย หรือกระบวนการของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ จึงทำให้ภาระความรับผิดชอบด้านการอพยพและลี้ภัยจึงต้องตกอยู่ที่กลุ่มประเทศหน้าด่านทั้งสิ้น

(3) ระบบการลี้ภัยร่วมของสหภาพยุโรป (Common European Asylum Seeker: CEAS)

ระบบการลี้ภัยร่วมของสหภาพยุโรป หรือ CEAS เป็นกระบวนการในการจัดการด้านการลี้ภัยของสหภาพยุโรปที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของอนุสัญญาว่าด้วยสถานะภาพผู้ลี้ภัยค.ศ. 1951 และมีการยืนยันที่จะปฏิบัติตามตามหลักการการไม่ผลักดันกลับ (the non-refoulement)ⁱⁱ โดยได้มีการกำหนดแนวทางในการขอลี้ภัยเพื่อสร้างความสะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพต่อทั้งผู้ขอลี้ภัยและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินกระบวนการ โดยมีแนวทางในการขอลี้ภัย ดังนี้

ii หลักการไม่ผลักดันกลับ (the non-refoulement) เป็นหนึ่งในกฎหมายหลักของสหภาพยุโรปในมาตราที่ 78 ที่ก่อให้เกิดระบบการลี้ภัยร่วมตามสนธิสัญญาว่าด้วยการกำหนดอำนาจหน้าที่ของสหภาพยุโรป

- การลงทะเบียน (Registration)

ขั้นตอนทั่วไปในการลงทะเบียนเพื่อขอรับความคุ้มครองระหว่างประเทศจะต้องดำเนินการภายใน 3 วันหลังจากการยื่นเอกสาร โดยความคุ้มครองระหว่างประเทศในบริบทนี้เปรียบเสมือนกับคำร้องที่ถูกดำเนินการโดยบุคคลจากประเทศที่สาม หรือบุคคลไร้รัฐที่แสวงหาสถานะผู้ลี้ภัยหรือความคุ้มครองลำดับรอง (subsidiary protection) ซึ่งกระบวนการในการพิจารณาเอกสารจะต้องอยู่ภายใต้ระเบียบดับลินหรือกระบวนการในการอนุญาตหรือปฏิเสธในการพิจารณาเอกสาร

- การพิมพ์ลายนิ้วมือ (Fingerprinting)

การพิมพ์ลายนิ้วมือจะถูกดำเนินการภายใต้ระเบียบยุโรปดักด์ (EURODAC Regulation) ที่จะมีหน้าที่รับผิดชอบการป้องกันหรือตรวจจับความผิดของผู้ก่อการร้าย หรือความผิดทางอาญาที่ร้ายแรงอื่น ๆ ผ่านการเปรียบเทียบลายนิ้วมือ ตามข้อบังคับของ EURODAC ประเทศสมาชิกจะต้องดำเนินการพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้สมัครทุกคน พร้อมทั้งส่งลายนิ้วมือ และข้อมูลของผู้สมัครไปยังฐานข้อมูลระบบกลาง (Central System)⁸ เพื่อทำการขอเปรียบเทียบลายนิ้วมือในระบบเพื่อทำการตรวจสอบบุคคลทุกคนที่เดินทางเข้าสู่พรมแดน

- การจัดสรรความรับผิดชอบต่อการขอลี้ภัย (Allocation of Responsibility for Asylum Claims)

ตามระเบียบดับลินในการกำหนดความรับผิดชอบของประเทศสมาชิกต่อการขอลี้ภัยมีหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบใบสมัครการขอความคุ้มครองระหว่างประเทศตามลำดับดังนี้

- การมีสมาชิกในครอบครัวที่พำนักอยู่ในประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรป
- การมีใบอนุญาตในการเดินทางหรือการพำนักในประเทศสมาชิก

- การเข้าสู่ประเทศสมาชิกไม่ว่าจะผิดกฎหมายหรือไม่

ลำดับขั้นตอนในตรวจสอบใบสมัครเช่นนี้เพื่อป้องกันมิให้บุคคลที่ยื่นคำร้องทำการยื่นใบสมัครมากกว่าหนึ่งประเทศ ซึ่งการตรวจสอบใบสมัครจะตรวจสอบโดยประเทศสมาชิกเดียว โดยขึ้นอยู่กับดุลยพินิจในระเบียบดับลิน และเกณฑ์ในการพิจารณาเพิ่มเติมของประเทศนั้น ๆ

- การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล (Personal Interview)

ผู้สมัครจะถูกสัมภาษณ์โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐภายใต้กฎหมายของประเทศที่ทำการยื่นใบสมัคร¹⁰ แต่หากมีจำนวนผู้ลี้ภัยจำนวนมากสามารถให้เจ้าหน้าที่จากชาติอื่นสามารถทำการสัมภาษณ์ชั่วคราวได้

- การตรวจทางการแพทย์โดยละเอียด (Medical Examination)

การตรวจทางการแพทย์สามารถดำเนินการได้หากได้รับความยินยอมจากผู้สมัคร โดยค่าใช้จ่ายกองทุนสาธารณะต่างๆจะเป็นผู้รับผิดชอบ หากพิจารณาเห็นว่าการเป็นการตรวจที่มีความจำเป็น เพื่อเป็นการยืนยันถึงบาดแผลที่เกิดจากอดีตอย่างอันตรายที่ร้ายแรงหรือการประหัตประหาร

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีระบบลี้ภัยร่วมที่ดูเหมือนจะมีความครอบคลุมในการจัดการปัญหา แต่เนื่องด้วยความรุนแรงของวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น จึงแสดงให้เห็นถึงช่องว่างของการดำเนินงาน โดยเฉพาะการจัดสรรภาระความรับผิดชอบ เพราะการรับผิดชอบต่อการจัดการผู้ลี้ภัยยังคงตกอยู่ที่เหล่าประเทศหน้าด่านเพียงฝ่ายเดียว เนื่องจากข้อกำหนดต่าง ๆ ที่มีอยู่ในระบบการลี้ภัยร่วมไม่มีความชัดเจน แสดงให้เห็นเพียงแคความพยายามในการที่จะให้เหล่าประเทศสมาชิกสร้างความร่วมมือร่วมกัน แต่วิธีในการดำเนินการกลับไม่สามารถที่จะทำให้เหล่าประเทศสมาชิกปฏิบัติได้จริง และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งภูมิภาค

4. วิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัยในกรีซ

จากวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัยส่งผลให้มีจำนวนผู้ลี้ภัยทำการอพยพเข้ามาสู่พรมแดนประเทศหน้าด่านของสหภาพยุโรปอย่างต่อเนื่องจากสถิติในปี 2015¹¹ สัดส่วนของประเทศที่เป็นจุดหมายปลายทางของผู้ลี้ภัย คือ เยอรมนีที่มีสัดส่วนมากถึง 32% รองลงมาคือสวีเดน มีสัดส่วนมากถึง 12% สวิสเซอร์แลนด์มีสัดส่วนมากถึง 4% นอกจากนี้ยังมีประเทศที่เป็นจุดหมายปลายทางอย่าง สหราชอาณาจักร เดนมาร์ก นอร์เวย์ กรีซ เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม ฟินแลนด์ อิตาลี แคนาดา ออสเตรเลีย อิหร่าน รัสเซีย และลักเซมเบิร์ก เป็นต้น จากสถิติแสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่ประเทศที่เป็นจุดหมายของการเดินทาง คือ เหล่าประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรปเป็นสำคัญ ปลายปี 2015 ทิศทางการอพยพเริ่มมีการเดินทางสู่พรมแดนโดยรอบของประเทศกรีซเป็นจำนวนมาก โดยเริ่มขึ้นในเดือนสิงหาคม ได้มีจำนวนผู้ลี้ภัยมากกว่า 100,000 คน เดินทางเข้าสู่บริเวณเกาะต่าง ๆ ของกรีซ และในเดือนตุลาคมจำนวนผู้ลี้ภัยมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นถึง 2 เท่า โดยหมู่เกาะภายในพรมแดนกรีซที่มีจำนวนผู้ลี้ภัยทำการอพยพมากที่สุด ประกอบด้วย 4 เกาะที่สำคัญ คือ เกาะเลสบอส (Lesvos) เกาะคอส (Kos) เกาะชีวอส (Chios) และเกาะซามอส (Samos) ตามลำดับ

จากสภาพภูมิประเทศที่เอื้ออำนวยต่อการอพยพของชาวซีเรีย ในการเดินทางเข้าสู่พรมแดนสหภาพยุโรปอย่างกรีซ ส่งผลให้กรีซจำต้องเผชิญกับสภาวะการไหลทะลักของผู้แสวงหาที่พักพิงชาวซีเรียอย่างเป็นจำนวนมาก การเดินทางเข้าสู่กรีซของผู้ลี้ภัยชาวซีเรีย โดยส่วนมากจะเลือกใช้การเดินทางด้วยการโดยสารทางเรือ จากการรายงานของ UN Human Right Council จะพบว่าในค.ศ. 2015 จะมีผู้แสวงหาที่พักพิงมากถึง 498,011 คน ที่ทำการเลือกใช้เส้นทางทางทะเลเมดิเตอร์เรเนียนฝั่งตะวันออก (Eastern Mediterranean: Sea) ในการเดินทางเข้าสู่บริเวณพรมแดนของกรีซ การมีบริเวณพรมแดน

ติดกับชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนเช่นนี้ ทำให้กรีซไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงกับปัญหาของการลักลอบเข้าสู่บริเวณพรมแดนอย่างผิดกฎหมายของผู้แสวงหาที่พักพิง จากผลการสำรวจพบว่ามีผู้ลักลอบเข้าสู่บริเวณพรมแดนกรีซทางชายฝั่งทางทะเลอย่างผิดกฎหมาย มีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นตั้งแต่ค.ศ. 2013 เป็นต้นมา ดังตารางที่ 1

ตารางที่1: ตารางแสดงผู้แสวงหาที่พักพิงที่ทำการอพยพจากบริเวณพรมแดนประเทศตุรกีสู่ประเทศกรีซอย่างผิดกฎหมาย ในช่วงค.ศ. 2012-2015

พรมแดน	ปี 2011	ปี 2012	ปี 2013	ปี 2014	ปี 2015
พรมแดนทางบก	55,000	30,400	1,100	1,900	1,100
พรมแดนทางทะเล	1,000	3,700	11,400	43,500	244,900
จำนวนทั้งหมด	56,000	34,100	12,600	45,400	246,000

แหล่งที่มา: “The Refugee Crisis through Statistics,” *European Stability Initiative*, <https://www.esiweb.org/pdf/ESI%20The%20refugee%20crisis%20through%20statistics%20-%2030%20Jan%202017.pdf> (accessed on August 20, 2019).

จากตารางจากตารางพบว่าช่วงก่อนเกิดวิกฤตการณ์ในค.ศ. 2015 ผู้แสวงหาที่พักพิงเลือกที่จะใช้เส้นทางทางบกเป็นส่วนใหญ่ แต่นับตั้งแต่ค.ศ. 2013 เป็นต้นมา ผู้แสวงหาที่พักพิงเริ่มที่จะมีการใช้เส้นทางทางทะเล และมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นในช่วงค.ศ. 2015 โดยเชื้อชาติที่เดินทางมายังกรีซมากที่สุด คือ ผู้แสวงหาที่พักพิงชาวซีเรีย ที่มีมากถึง 57% จำนวนที่เพิ่มสูงขึ้นของผู้ลี้ภัยภายในประเทศ ทำให้

กรีซต้องทำการให้ที่พักพิงแก่ผู้ลี้ภัยในฐานะที่เป็น First Safe Country ที่ถือได้ว่า เป็นประเทศที่มีความปลอดภัยและสามารถที่จะรับผิดชอบ ต่อกระบวนการในการยื่นขอสถานะเพื่อการแสวงหาที่พักพิง การขออนุญาตในการพำนัก และการขอความคุ้มครองระหว่างประเทศ โดยในช่วงวิกฤตการณ์ ผู้แสวงหาที่พักพิงชาวซีเรียที่เดินทางเข้าสู่ บริเวณพรมแดนของกรีซ ได้มีการยื่นเอกสารคำร้องเพื่อขอสถานะต่อ ทางการกรีซ โดยสามารถพิจารณาได้จากตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2: ตารางแสดงจำนวนผู้ลี้ภัยชาวซีเรียที่ทำการยื่นคำร้องขอ สถานะและความคุ้มครองระหว่างประเทศในกรีซช่วงค.ศ. 2015-2017

ปี	จำนวน ผู้ยื่น คำร้อง	อยู่ระหว่าง การพิจารณา คำร้อง	สถานะ ผู้ลี้ภัย	ความ คุ้มครอง ระดับรอง	จำนวน ผู้ถูกปฏิเสธ คำร้อง
2015	2,511	2,380	13	0	113
2016	26,692	13,257	-	-	-
2017	16,396	9,105	4,806	1	20

แหล่งที่มา: Asylum Information Database, “Country Report: Greece,” *European Council on Refugees and Exiles*, <https://www.asylumineurope.org/reports/country/Greece> (accessed on July 30, 2019).

เมื่อทำการเปรียบเทียบข้อมูลจากตารางที่ 2 จะพบว่าในค.ศ. 2016 จำนวนผู้ลี้ภัยที่ทำการยื่นคำร้องมากที่สุดถึง 26,692 คน แต่ไม่มีเอกสารคำร้องใดที่ได้รับการพิจารณาเพื่อรับสถานะทั้งสิ้น แต่ในขณะค.ศ. 2017 กลับมีบางส่วนได้รับการพิจารณาคำร้อง ในขณะที่จำนวนผู้ที่ยื่นเอกสารคำร้องไม่แตกต่างจากค.ศ. 2016 มากนัก อย่างไรก็ตามจากข้อมูลข้างต้น สามารถพิจารณาได้ว่าสาเหตุที่ใน ค.ศ. 2016 เอกสารคำร้องของชาวซีเรียไม่ได้รับการพิจารณา เนื่องจาก

จำนวนผู้ยื่นเอกสารเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัว เมื่อทำการเปรียบเทียบกับค.ศ. 2015 การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วอาจทำให้ขั้นตอนการดำเนินการพิจารณาคำร้องของรัฐบาลกรีซไม่สามารถที่จะตอบสนองต่อความต้องการที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่ประเทศหน้าด่านอย่างกรีซจำต้องเผชิญในช่วงวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัย

จากสถานการณ์การพิจารณาคำร้องในค.ศ. 2016 ที่ไม่มีคำร้องใดได้ผ่านการพิจารณาเพื่อที่จะได้รับสถานะหรือความคุ้มครอง ถือเป็น การสะท้อนให้เห็นถึงการที่กระบวนการในการดำเนินการลงทะเบียน ยืนยันตัวตนของเหล่าผู้ที่ทำการเดินทางอพยพเข้าสู่พรมแดนกรีซ ไม่สามารถที่จะตอบสนองต่อสถานการณ์การไหลทะลักอย่างเป็นจำนวนมากของเหล่าผู้แสวงหาที่พักพิง ซึ่งส่งผลมาสู่กระบวนการในการพิจารณาเอกสารคำร้องที่เหล่าผู้แสวงหาที่พักพิงทำการยื่นเพื่อขอรับ สิทธิต่าง ๆ ที่พึงจะได้รับขั้นต้น ด้วยเหตุนี้ทางคณะกรรมการสิทธิยุโรป ได้เล็งเห็นถึงปัญหา ซึ่งไม่เพียงแต่กรีซเองที่ได้รับผลกระทบเช่นนี้ แต่เหล่าประเทศหน้าด่านอื่น ๆ ของสหภาพยุโรปก็ได้รับผลกระทบ ด้วยเช่นกัน ทางสหภาพยุโรปจึงได้มีการดำเนินการในการให้ความ ช่วยเหลือ ด้วยการระงับการบังคับใช้ระเบียบดับลินชั่วคราว พร้อม ทำการจัดตั้งจุดรับผู้อพยพ (hotspot) เพื่อทำการช่วยเหลือกรีซในการ ลงทะเบียนผู้ลี้ภัย¹² อีกทั้งในปีเดียวกันก็ได้มีการดำเนินการเจรจาข้อตกลง ต่อตุรกีในประเด็นการส่งกลับของผู้อพยพในวันที่ 18 มีนาคม ค.ศ. 2016 โดยข้อตกลงนี้ได้มีใจความสำคัญคือ นับตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคม ค.ศ. 2016 เป็นต้นไป ชาวซีเรียที่ทำการเดินทางอพยพจากตุรกีเข้าสู่กรีซ อย่างผิด กฎหมายจะต้องถูกส่งตัวกลับสู่ตุรกี หากบุคคลนั้นไม่ทำการยื่น เอกสารคำร้องขอลี้ภัย หรือเอกสารคำร้องถูกปฏิเสธจากทางการกรีซ โดย หากทางรัฐบาลกรีซได้มีการส่งตัวชาวซีเรียกลับสู่ตุรกี 1 คน ทาง รัฐบาลตุรกีก็จะส่งชาวซีเรียที่รับสถานะผู้ลี้ภัยในตุรกีเดินทางเข้ามา ตั้งถิ่นฐานในสหภาพยุโรปจำนวน 1 คน ได้ด้วยเช่นกัน จากข้อตกลง ดังกล่าวตุรกีจะได้รับผลตอบแทนจากการเปิดรับชาวซีเรียจากสหภาพ

ยุโรป ด้วยเงินจำนวน 3 พันล้านยูโร พร้อมทั้งสหภาพยุโรปจะเริ่มมีการพิจารณาการเจรจาเข้ามาเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปของตุรกี¹³ ภายหลังจากดำเนินการเจรจาข้อตกลงระหว่างสหภาพยุโรปและตุรกี ส่งผลให้จำนวนผู้ที่ทำการอพยพเข้าสู่บริเวณพรมแดนของกรีซที่มีพื้นที่ติดกับชายฝั่งทะเลมีจำนวนลดลง ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3: ตารางแสดงจำนวนผู้ที่แสวงหาที่พักพิงที่เดินทางเข้าสู่บริเวณพรมแดนชายฝั่งทะเลของกรีซตั้งแต่ค.ศ. 2014 - 2018

ปี	จำนวนผู้มาถึง	อัตราเฉลี่ยต่อวัน
2014	41,038	112
2015	856,723	2,347
2016 (ก่อนการทำข้อตกลง)	151,452	1,683
2016 (หลังการทำข้อตกลง)	21,998	80
2017	29,718	81
2018	32,494	89
รวม (นับตั้งแต่ทำข้อตกลง)	84,210	84

แหล่งที่มา: “Operational Portal Refugee Situations: Greece,” *UNHCR*, <https://data2.unhcr.org/en/situations/mediterranean/location/5179> (accessed on July 27, 2019).

จากตารางที่ 3 จะพบว่าจำนวนของผู้ที่เดินทางอพยพเข้าสู่บริเวณพรมแดนชายฝั่งทะเลของกรีซ ภายหลังจากการที่สหภาพยุโรปได้ทำการเจรจาข้อตกลงกับตุรกีมีจำนวนที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัด ซึ่ง

สามารถพิจารณาได้จากในค.ศ. 2016 จากความพยายามของสหภาพยุโรปในการที่จะช่วยเหลือประเทศสมาชิก โดยเฉพาะประเทศหน้าด่าน ส่งผลให้จำนวนผู้ลี้ภัย และผู้ที่ทำการลักลอบเข้าสู่กรีซอย่างผิดกฎหมาย เริ่มมีจำนวนที่ลดลงอย่างเด่นชัด อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่ากรีซจะได้รับความช่วยเหลือจากสหภาพยุโรปในเบื้องต้นต่อการดำเนินการจัดการการไหลทะลักของผู้ลี้ภัยเข้าสู่บริเวณพรมแดนของประเทศ แต่แนวทางการจัดการลงทะเบียน การพิจารณาเอกสารคำร้องในการยื่นขอสถานะหรืออนุญาตในการพำนัก หรือการดำเนินนโยบายของรัฐบาลต่อผู้ที่ผ่านเกณฑ์ และได้รับสถานะต่าง ๆ จากทางการ จำต้องขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ทางรัฐบาลกรีซได้มีการกำหนดไว้

5.การตอบสนองของรัฐบาลกรีซต่อวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัย

เนื่องจากการเป็นหนึ่งในสมาชิกของสหภาพยุโรปส่งผลให้การดำเนินนโยบาย หรือการดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ ภายในประเทศของกรีซ มีความจำเป็นที่จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวทางในการที่จะปฏิบัติยึดถือร่วมกัน ดังนั้นขั้นตอนแรกกับผู้ลี้ภัยในฐานะที่เป็นประเทศหน้าด่าน คือ กรีซจะต้องทำการเปิดรับผู้ลี้ภัยที่ทำการเดินทางเข้ามาแสวงหาที่พักพิงในฐานะที่เป็นประเทศแรกรับตามระเบียบการดับลิน (Dublin Regulation) ที่ถือเป็นกลไกที่กำหนดความรับผิดชอบของประเทศสมาชิกในการพิจารณาคำร้องขอลี้ภัยหรือความคุ้มครองระหว่างประเทศของผู้ลี้ภัย ซึ่งคำร้องจะถูกทำการพิจารณาโดยประเทศหน้าด่านหรือประเทศที่ผู้ลี้ภัยทำการเดินทางเข้ามาสู่สหภาพยุโรปเป็นประเทศแรก เมื่อผู้ลี้ภัยทำการยื่นคำร้องขอสถานะและความคุ้มครองระหว่างประเทศตามระเบียบการดับลิน การพิจารณาคำร้องในการที่จะมอบสถานะ หรือความคุ้มครองระหว่างประเทศก็จะเป็นหน้าที่ของประเทศที่รับคำร้อง หรือประเทศหน้าด่าน โดยเกณฑ์ในการพิจารณา

คำร้องรัฐบาลของแต่ละประเทศสมาชิกอาจจะมีการกำหนดเงื่อนไขในการพิจารณาเพิ่มเติมภายในประเทศต่อการพิจารณาคำร้อง

สำหรับกรีซได้มีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาการมอบสถานะผู้ลี้ภัย และความคุ้มครองระหว่างประเทศ ผ่านการดำเนินงานของศูนย์การบริการด้านการลี้ภัย ที่เป็นหน่วยงานในการรับเรื่อง และตรวจสอบคำร้อง หน่วยงานนี้เป็นขั้นตอนแรกของการดำเนินการในการพิจารณาคำร้องของเหล่าผู้อพยพและบุคคลไร้รัฐ โดยเจ้าหน้าที่ จะทำการตรวจสอบเอกสาร และสัมภาษณ์ผู้ยื่นคำร้องตามกระบวนการในการขอรับความคุ้มครองระหว่างประเทศ

ตามหนังสือราชกฤษฎีกาประธานาธิบดีฉบับที่ 141/2013 (Government and of the Hellenic Republic: 2013) ได้มีการกำหนดคุณสมบัติขั้นพื้นฐานของบุคคลไร้รัฐ ที่มีความต้องการสถานะผู้ลี้ภัย หรือ ความคุ้มครองระหว่างประเทศ ดังนี้

- บุคคลที่ทำการยื่นคำร้อง จะต้องเป็นบุคคลที่เผชิญกับสภาวะความกลัวจากการประหัตประหาร (Persecution) ตามความหมายที่ได้รับบัญญัติไว้ในมาตราที่ 1A ของอนุสัญญาเจนีวา 1949 (Geneva Convention 1949)

- พื้นฐานของการประหัตประหาร จะต้องมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นทางสัญชาติ ศาสนา เชื้อชาติ อุดมการณ์ทางการเมือง หรือกลุ่มสมาชิกทางสังคมที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้ที่ทำการยื่นคำร้อง

- ตามมาตราที่ 9 และมาตราที่ 10 ได้มีการระบุถึงการกระทำที่มีความเกี่ยวข้องกับการประหัตประหาร อาจจะเป็นการกระทำในหลากหลายรูปแบบ อาทิ ความรุนแรงทางกาย ความรุนแรงจิตใจ รวมถึงความรุนแรงทางเพศ และสำหรับกรณีของผู้ยื่นคำร้องที่ยังคงเป็นเยาวชน อาจจะต้องมีการพิจารณาถึงการกระทำที่มีความเกี่ยวข้องในประเด็นเรื่องของเพศสภาพและความเป็นเยาวชน

โดยสาเหตุทั้งหมดที่มีความเกี่ยวข้องกับการประหัตประหารจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ยื่นคำร้องขอสถานะผู้ลี้ภัยและความคุ้มครองระหว่างประเทศ หากผู้ยื่นคำร้องมีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่ทางการกรีซได้กำหนด เอกสารคำร้องจะได้รับการพิจารณาตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตามเมื่อผู้อพยพได้รับการพิจารณาได้รับสถานะผู้ลี้ภัยแล้ว ผู้ลี้ภัยก็จะได้รับสิทธิและผลประโยชน์ตามสิทธิที่พึงจะได้รับตามกฎหมายของกรีซ อันประกอบด้วย ใบอนุญาตในการพำนัก เอกสารในการเดินทาง การศึกษาสำหรับเยาวชน สวัสดิการทางสังคม โดยเงื่อนไขของสิทธิจะได้รับแจกเช่นเดียวกับพลเมืองภายในประเทศ สิทธิในการได้รับการจ้างงาน การบริการทางสาธารณสุข โดยเงื่อนไขในการรักษาอยู่ภายใต้เงื่อนไขเดียวกันกับพลเมืองกรีซ นอกจากนี้ทางรัฐบาลกรีซได้มีการก่อตั้งศูนย์การบริการทางการแพทย์โดยมีเสียค่าใช้จ่ายสำหรับผู้แสวงหาที่พักพิงโดยไม่คำนึงถึงลักษณะการเข้ามาพำนักภายในประเทศว่าถูกกฎหมายหรือไม่

จากระเบียบการดำเนินการขั้นพื้นฐานที่ถูกกำหนดไว้สำหรับประเทศสมาชิก สู่การดำเนินการตามกระบวนการในการพิจารณาของรัฐบาลกรีซเอง เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการบูรณาการของสหภาพยุโรป ที่ส่งผลให้มาตรการของแนวทางในการจัดการปัญหาต่าง ๆ มีความหลากหลาย จากแนวทางในการจัดการต่อประเด็นปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องกับการอพยพ แสดงให้เห็นถึงการดำเนินการในรูปแบบระดับบนลงสู่ระดับล่าง (top-down perspective) คือการที่องค์กรกลางต่าง ๆ ของสหภาพยุโรปเข้ามามีบทบาทที่สำคัญต่อการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาแก่ประเทศสมาชิก และแนวทางที่ได้ถูกกำหนดออกมาอย่างชัดเจนเช่นนี้ จะส่งผลต่อการบังคับใช้ให้เป็นไปอย่างอัตโนมัติสำหรับประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรป แต่อย่างไรก็ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัยเช่นนี้ ถือเป็นแนวทางในการจัดการต่อประเด็นปัญหาในภาพรวมมากกว่าการมองลงไปในประเด็นรายละเอียดปลีกย่อยในแต่ละสถานการณ์ที่เหล่าประเทศสมาชิกต้องเผชิญอย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้กระบวนการการตอบสนอง และ

รับมือต่อสถานการณ์ของรัฐบาลกรีซจึงไม่มีประสิทธิภาพมากพอต่อการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นภายในประเทศได้อย่างครอบคลุม

อย่างไรก็ตามนอกจากดำเนินการตามระเบียบการต่าง ๆ แล้ว รัฐบาลกรีซได้มีแนวทางต่อการจัดการวิกฤตการณ์ด้วยการจัดตั้งศูนย์ให้ความช่วยเหลือ หรือที่เรียกว่าศูนย์รับผู้ลี้ภัย โดยในปัจจุบันมีศูนย์รับผู้ลี้ภัยมากกว่า 40 ศูนย์ และในบางค่ายผู้ลี้ภัยได้มีการปรับเปลี่ยน และได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลเพื่อเป็นศูนย์รับผู้ลี้ภัยอย่างค่ายผู้ลี้ภัยแอลโอนาส (Eleonas Refugee Camp) ที่ตั้งอยู่บริเวณกรุงเอเธนส์ (Athens) และมีการปรับปรุงให้เป็นศูนย์รับผู้ลี้ภัยที่มีขนาดใหญ่ เพื่อรองรับผู้ลี้ภัยที่เพิ่มขึ้น โดยศูนย์ผู้ลี้ภัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดีกว่าค่ายผู้ลี้ภัย เนื่องจากจะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลกรีซเป็นหลัก นอกจากนี้จะมีสาธารณูปโภคที่ดีขึ้นแล้ว ก็ได้มีกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้ลี้ภัย และการสอนหนังสือ เป็นต้น การตอบสนองของรัฐบาลกรีซด้วยแนวทางเช่นนี้ ถือเป็นการดำเนินการที่สามารถก่อให้เกิดความช่วยเหลือที่เพิ่มขึ้นจากองค์กรต่าง ๆ ทั้งในการสนับสนุนเงินทุน การส่งเสริมกิจกรรม การเรียนรู้ต่าง ๆ ภายในศูนย์ ซึ่งบริบทนี้จะเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการยุโรปวิวัฒน์ของสหภาพยุโรปที่ถึงแม้ว่าจะเป็นการดำเนินการในรูปแบบระดับล่างขึ้นสู่ระดับบน (bottom-up perspective) คือ การที่รัฐบาลเองมีความพยายามในการที่จะดำเนินการในการจัดการและรับมือต่อสภาพปัญหาต่าง ๆ และแนวทางที่เกิดขึ้นก็สามารถที่จะสะท้อนกลับไปสู่องค์กรต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนช่วย และตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับลึกย่อยที่เกิดขึ้นภายในแต่ละประเทศสมาชิก นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกองค์กรภายในภูมิภาคและองค์กรระหว่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ทางสหภาพยุโรปได้ตระหนักถึงมิติต่าง ๆ ที่ทางรัฐบาลกรีซต้องเผชิญที่มิได้มีเพียงแค่ประเด็นปัญหาเรื่องจำนวนของผู้ลี้ภัยที่มากเกินไป แต่กรีซจำต้องเผชิญต่อสภาวะปัญหาหลังจากการรับผู้ลี้ภัยเข้ามาพำนักภายในประเทศ อาทิ ปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เป็นต้น

6. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อนโยบายผู้ลี้ภัย ของรัฐบาลกรีซในช่วงวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัย

จากการตอบสนองของรัฐบาลกรีซต่อวิกฤตการณ์พบว่า รัฐบาลกรีซยังคงไม่สามารถที่จะวาง โครงสร้างในการจัดการได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากรัฐบาลกรีซมิได้มีแผนการในระยะยาวเพื่อรองรับต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น สิ่งทีกรีซมีอยู่เป็นเพียงการดำเนินการในรูปแบบที่ไม่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้ ดังนั้นวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นจึงเป็นข้อท้าทายต่อศักยภาพของรัฐบาลกรีซ โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการตอบสนองของรัฐบาลกรีซในช่วงวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัยสามารถพิจารณาได้ 2 ประเด็นดังนี้

6.1. สถานะความกดดันจากสถานการณ์ภายในประเทศ

ช่วงวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัยในค.ศ. 2015-2017 นอกจากกรีซจะต้องเผชิญต่อสถานะความกดดันของปัญหาผู้ลี้ภัยแล้ว ปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนานของกรีซก็ยังมิได้รับการแก้ไขได้อย่างคล่องช่วงวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น ถือได้ว่าเป็นช่วงที่บริบททางสังคมของกรีซได้มีการเปลี่ยนแปลง จากปัญหาทางเศรษฐกิจ และการไหลทะลักของผู้อพยพภายในพรมแดน ทำให้มีการส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน จนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของบริบทภายในสังคมได้อย่างชัดเจน อาทิ แนวคิด อุดมการณ์ ความต้องการ หรือแม้กระทั่งความกลัวของคนในสังคม ความกลัวเหล่านี้ส่งผลให้แนวความคิดของกระแสสังคมฝ่ายขวาเติบโตขึ้นภายในสังคมของกรีซ¹⁴ ะบอบกับการที่แนวคิดของรัฐบาลกรีซภายใต้การนำของนายอเล็กซิส ติปราส (Alexis Tripas) มีความต้องการที่จะปิดพรมแดน และการเปลี่ยนแปลงนโยบายการย้ายถิ่นฐาน ทำให้แนวคิดให้การช่วยเหลือและสิทธิของผู้ลี้ภัยภายในสังคมกรีซจึงถูกแทนที่ด้วยคำว่า “ภัยคุกคามและการบุกรุก” ด้วยเหตุนี้จึงทำ

ให้เกิดความรุนแรงภายในเกาะต่างๆของกรีซที่มีผู้ลี้ภัยทำการพำนักอยู่เป็นจำนวนมาก รวมถึงการที่ผู้ลี้ภัยที่เป็นเยาวชนถูกกีดกันใน การที่จะได้รับสิทธิทางการศึกษาภายในสังคม รวมถึงในช่วงวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัยหลากหลายพื้นที่ในสหภาพยุโรปได้เกิดเหตุการณ์การก่อการร้าย ด้วยเหตุนี้จึงก่อให้เกิดทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไปต่อผู้ลี้ภัย โดยเฉพาะผู้ลี้ภัยชาวมุสลิม ถึงแม้ว่าในการรับผู้ลี้ภัยจะมีแนวทางการดำเนินการขั้นพื้นฐานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน แต่ก็ไม่สามารถที่จะทำให้พลเมืองในสังคมรับรู้ได้ถึงความปลอดภัยได้เพิ่มมากขึ้น จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศทำให้รัฐบาลกรีซต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวคิด และการดำเนินนโยบาย เนื่องจากข้อจำกัดที่เกิดขึ้นภายในประเทศทำให้ รัฐบาลต้องมีการเปลี่ยนแปลงและสร้างความชัดเจนต่อทิศทางในการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของทุกฝ่ายที่มีความเกี่ยวข้อง

บริบททางสังคมภายในประเทศจึงถือเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อน เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องทางความคิด ความเป็นอยู่ของพลเมืองภายในสังคม รัฐบาลในฐานะผู้นำประเทศจึงต้องหาแนวทางการดำเนินนโยบายในการตอบสนองต่อบริบททางสังคม และบริบทโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไป พร้อมทั้งแสดงความเห็น หรือดำเนินนโยบายอย่างเป็นกลางเพื่อความเท่าเทียมต่อทุกฝ่าย

6.2. บทบาทของประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรป

การเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรป ส่งผลให้กรีซต้องมีการดำเนินกระบวนการต่าง ๆ อยู่บนพื้นฐานของที่ทางสหภาพยุโรปได้กำหนดเป็นลำดับแรก อย่างความจำเป็นที่จะต้องแบกรับภาระจากวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัยตามระเบียบการดับลินในฐานะประเทศแรกรับ ที่ทำให้กรีซต้องแบกรับกับสถานะที่ไม่เท่าเทียมในการรับมือกับปัญหา รัฐบาลกรีซมีความพยายามอย่างมากในการที่จะร้องขอในการปฏิรูประเบียบการดับลิน แต่ก็ไม่ก่อให้เกิดผลสำเร็จแต่อย่างใด เนื่องจาก

ประเทศสมาชิกอื่น ๆ ที่มีได้ประเทศหน้าด่านต่างไม่เข้าใจต่อสถานการณ์ความรุนแรงที่ประเทศหน้าด่านต้องเผชิญ อย่างไรก็ตามที่ฮังการี โปแลนด์ และเช็ก ทำการปฏิเสธแผนการในการที่ย้ายถิ่นฐานของผู้ลี้ภัยจากประเทศหน้าด่านไปสู่ประเทศสมาชิกอื่น ๆ¹⁵ ทำให้ในการปฏิเสธเช่นนี้มีผลสืบเนื่องมาจากการที่ผู้นำประเทศมีจุดยืนในการปฏิเสธการรับผู้ลี้ภัยซึ่งจะเห็นได้อย่างชัดเจนจากการดำเนินนโยบายของนายกรัฐมนตรีฮังการี อย่างนายวิกเตอร์ ออร์บัน (Viktor Orbán) ซึ่งนอกจากจะมีการปฏิเสธแผนการการย้ายถิ่นฐานแล้วก็ยังมีการลดจำนวนโควตาในการรับผู้ลี้ภัยเข้าประเทศในแต่ละปี โดยเฉพาะในช่วงของวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัย เพราะคำนึงถึงเรื่องของความมั่นคงภายในเป็นประเด็นสำคัญ เนื่องจากเห็นว่าการรับผู้ลี้ภัยเข้ามาพำนักรจะนำมาซึ่งความไม่มั่นคงของชาติ และความปลอดภัยของประชาชน หลังจากการเกิดสถานการณ์ความไม่สงบภายในภูมิภาคที่จำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ด้วยเหตุนี้ จึงไม่สามารถที่จะก่อให้เกิดการจัดการที่เท่าเทียมได้อย่างเป็นรูปธรรม จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นแสดงให้เห็นว่า บทบาทของการเป็นประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรป ก็มีส่วนสำคัญที่สามารถจะส่งผลต่อการดำเนินนโยบายผู้ลี้ภัย ไม่ว่าจะเป็นนโยบายร่วมหรือนโยบายภายในประเทศ เนื่องจากการเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรปไม่สามารถที่จะทำให้การดำเนินนโยบายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในประเด็นการอพยพสามารถที่จะแบ่งแยกออกจากกันได้ อย่างสิ้นเชิง

7. บทสรุป

จากการตอบสนองของรัฐบาลกรีซต่อวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัยปี 2015-2017 แสดงให้เห็นถึงความพยายามของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาด้วยแนวทางการดำเนินการร่วมกัน แต่ความรุนแรงของวิกฤตการณ์ได้สะท้อนให้เห็นถึงการไม่มีประสิทธิภาพแก่สหภาพยุโรป

และเหล่าประเทศสมาชิก ซึ่งหากพิจารณาตามแนวทางของกระบวนการยุโรปวิวัฒน์ อาจกล่าวได้ว่าการดำเนินการตอบสนองของรัฐบาลกรีซต่อวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัย แสดงให้เห็นว่าในบางครั้งกระบวนการยุโรปวิวัฒน์ก็เป็นสิ่งที่สนับสนุนการดำเนินการของรัฐบาลกรีซ แต่ในบางครั้งก็เป็นแนวทางที่ขัดแย้งต่อแนวทางที่รัฐบาลกรีซต้องการที่จะปฏิบัติ เนื่องจากในบางครั้งแนวความคิด และแนวทางการจัดการตามกระบวนการยุโรปวิวัฒน์อาจมองข้ามรายละเอียดของปัญหาในแต่ละประเทศสมาชิก อาทิ สังคม ชุมชน แนวความคิด และความเชื่อ เป็นต้น จากสถานการณ์เช่นนี้แสดงให้เห็นว่ากระบวนการยุโรปวิวัฒน์มิได้สนับสนุนการแก้ปัญหาที่แท้จริงในแต่ละประเทศสมาชิก ถึงแม้ว่าจะมีความพยายามในการที่จะสร้างเงื่อนไขเพิ่มเติม หรือทางเลือกที่เพิ่มขึ้น แต่ที่สุดแล้วปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละสังคมก็มิได้ถูกแก้ไขออกไปอย่างสิ้นเชิง

อย่างไรก็ตาม ไม่สามารถที่จะปฏิเสธได้ว่าความช่วยเหลือจากสหภาพยุโรปในการจัดการต่อวิกฤตปัญหายาภายในกรีซ เป็นสิ่งที่ทำให้กรีซสามารถที่จะดำเนินการต่อไปได้ แต่ท้ายที่สุดแล้วสิ่งที่ทำให้ปัญหาผู้ลี้ภัยไม่ถูกแก้ไข หรือไม่สามารถแก้ไขได้อาจมิได้อยู่ที่รัฐบาลกรีซหรือสหภาพยุโรปแต่อย่างใด แต่อาจเป็นเพราะการที่ปัญหาผู้ลี้ภัยเป็นปัญหาที่เรื้อรังมาอย่างยาวนาน และมีตัวแสดงหลักที่สำคัญอย่างมนุษย์และสังคม จากความยึดเยื้อของประเด็นปัญหานี้จึงนำไปสู่การสะท้อนให้เห็นถึงความไม่สมบูรณ์ของแนวทางการจัดการประเด็นปัญหาด้านการอพยพของสหภาพยุโรปและประเทศสมาชิก ซึ่งจากพฤติกรรมดังกล่าวอาจไปสู่การตั้งคำถามต่อไปที่ว่าสหภาพยุโรปและประเทศสมาชิกยังคงมีเป้าหมาย และแนวความคิดต่อการแก้ไขปัญหาด้านการอพยพที่เกิดขึ้นภายในภูมิภาคเช่นเดียวกันหรือไม่ และแนวทางในการปฏิบัติของเหล่าประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปจะยังคงคำนึงถึงหลักการขั้นพื้นฐานร่วมกันอย่างในวันวานอยู่หรือไม่

ท้ายที่สุดแล้วสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้การจัดการประเด็นปัญหาด้านการอพยพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คือ การที่ทุกประเทศต้องกลับ

มาให้ความสำคัญต่อนโยบายที่เกี่ยวข้องในด้านการอพยพ คือการทำให้
นโยบายด้านการอพยพและลี้ภัย เป็นนโยบายที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมแสดง
ให้เห็นถึงแนวทางในการจัดการต่อปัญหาในระยะยาว รวมถึงการ
ตระหนักถึงมิติของการอพยพในโลกปัจจุบันเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไป
ตามบริบทของโลก ดังนั้นแล้วบริบทของการจัดการปัญหาการอพยพ
และการลี้ภัย ย่อมต้องการการเปลี่ยนแปลง ความร่วมมือ และการพัฒนา
ไปตามสถานการณ์โลกด้วยเช่นกัน

NOTES

- 1 Supang Chantavanich, *Glossary of Refugee and Migration Terms*. (Institute of Asian Studies Chulalongkorn University 1999), 35. (in Thai)
- 2 Claudion M. Radaelli, “The Europeanization of Public Policy,” in *The Politics of Europeanization*, Kevin Featherstone and Claudio M. Radaelli, eds. (Oxford University Press, 2003), 30.
- 3 Tanja A. Borzel and Diana Panke, “Europeanization,” in *European Union Politics*, Michelle Cini and Nieves Pérez-Solórzano Borragán, eds., (Oxford University Press, 2019), 111.
- 4 Anna Triandafyllidou and Ruby Gropas, *European Immigration: A sourcebook* (Routledge, 2007), 3.
- 5 Christoph Knill and Dirk Lehmkuhl, “How Europe Matters. Different Mechanisms of Europeanization,” *SSRN Electronic Journal* Vol. 3, No. 6 (1999): 4-10, <http://eiop.or.at/eiop/texte/1999-007a.htm>.

- 6 “Refugees & Migrants Arrivals to Europe in 2017,” *UNHCR: The UN Refugee Agency*, <https://data2.unhcr.org/es/documents/download/62023> (accessed on October 27, 2018).
- 7 “The Sea Route to Europe: The Mediterranean Passage in the Age of Refugee,” *UNHCR*, July 1, 2015, <https://www.unhcr.org/protection/operations/5592bd059/sea-route-europe-mediterranean-passage-age-refugees.html>, 2 (accessed on October 17, 2018).
- 8 “Regulation (EU) No 603/2013 of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the establishment of ‘Eurodac’ for the comparison of fingerprints for the effective application of Regulation (EU) No 604/2013 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an application for international protection lodged in one of the Member States by a third-country national or a stateless person and on requests for the comparison with Eurodac data by Member States’ law enforcement authorities and Europol for law enforcement purposes, and amending Regulation (EU) No 1077/2011 establishing a European Agency for the operational management of large-scale IT systems in the area of freedom, security and justice,” *Official Journal of European Union*, June 29, 2013, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0603&from=EN>. (accessed on March 28, 2020).

- 9 “Regulation (EU) No 604/2013 of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an application for international protection lodged in one of the Member States by a third-country national or a stateless person 2013,” *Official Journal of European Union*, June 29, 2013, <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:180:0031:0059:EN:PDF>. (accessed on March 25, 2020).
- 10 “Directive 2013/32/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on common procedures for granting and withdrawing international protection,” *Official Journal of European Union*, June 29, 2013, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0032&from=en>. (accessed on March 25, 2020).
- 11 Heaven Crawley, Franck Duvel, Katharine Jones and Dimitris Skleparis, “Understanding the dynamics of Migration to Greece and the EU: drivers, decisions and destinations,” *MEDMIG Research Brief*, No. 2 (2016): 7-8, <http://www.medmig.info/research-brief-02-Understanding-the-dynamics-of-migration-to-Greece-and-the-EU.pdf>.
- 12 Hanne Beirens, *Cracked Foundation, Uncertain Future: Structural Weaknesses in the Common European Asylum System* (Migration Policy Institute Europe, 2018), 16-17.

- 13 “EU-Turkey Statement: 18 March 2016,” *Council of the European Union*, March 18, 2016, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/> (accessed on December 15, 2019).
- 14 Rosa Vasilaki, “How Greece Became Europe’s “Shield” Against Refugees,” *Jacobin*, March 03, 2020, <https://jacobinmag.com/2020/03/greece-refugees-european-union-migrants-turkey-border> (accessed on March 25, 2020).
- 15 “By refusing refugees, Poles, Hungarians and Czechs ‘broke EU law”, *Aljazeera*, April 3, 2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/04/refusing-refugees-poles-hungarians-czechs-broke-eu-law-200402222927579.html> (accessed on April 20,2020).

Bibliography

- Asylum Information Database, “Country Report: Greece.” Last modified December 31, 2018. <https://www.asylumineurope.org/reports/country/Greece> (accessed on July 30, 2019).
- Bandov, Goran and Kolman, Nikolina H. “Research on Europeanization in Literature: From the Top-down Approach to Europeanization as a Multi-directional Process.” *CADMUS* Vol. 3, No. 5 (2018): 134-144.

Beirens, Hanne. *Cracked Foundation, Uncertain Future: Structural Weaknesses in the Common European System* (Migration Policy Institute Europe, 2018).

Borzal, Tanja A. and Panke, Diana. “Europeanization” In *European Union Politics*, edited by Cini, Michelle and Borragán, Nieves Pérez-Solórzano, 115-154. Oxford University Press, 2019.

“By refusing refugees, Poles, Hungarians and Czechs ‘broke EU law.” *Aljazeera*, April 3, 2020. <https://www.aljazeera.com/news/2020/04/refusing-refugees-poles-hungarians- czechs-broke-eu-law-200402222927579.html> (accessed on April 20,2020).

Cavounidis, Jennifer. “Migration in Southern Europe and the Case of Greece.” *International Migration* Vol. 40, No. 1 (2002): 45-70.

Council of the European Union. “EU-Turkey Statement: 18 March 2016.” Last Modified March 18, 2016. <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/> (accessed on December 15, 2019).

Crawley, H., Duvell, F. Jones, K. and Skleparis, D. “Understanding the dynamics of Migration to Greece and the EU: drivers, decisions and destinations.” *MEDMIG Research Brief* No.2. <http://www.medmig.info/wp-con->

tent/uploads/2016/12/research-brief-destination-europe.pdf (accessed on June 9, 2019).

European Stability Initiative. “The Refugee Crisis through Statistics.” <https://www.esiweb.org/pdf/ESI%20%20The%20refugee%20crisis%20through%20statistics%20-%2030%20Jan%202017.pdf> (accessed on August 20, 2019).

FRONTEX. “Roles and Responsibilities.” Last modified n.d. <https://frontex.europa.eu/operations/roles-responsibilities/> (accessed on March 29, 2019).

Geddes, Andrew and Scholten, Peter. *The Politics of Migration and Immigration in Europe*. Sage, 2016.

Jaran Maluleem. *Arab Spring: The Uprising that Changes the Arab World*. Siam, 2013. (in Thai)

Knill, Christoph and Lehmkuhl, Dirk. “How Europe Matters. Different Mechanisms of Europeanization.” *SSRN Electronic Journal* Vol. 3, No. 6 (1999): 1-19. <http://eiop.or.at/eiop/texte/1999-007a.htm>.

Natthanan Kunnamas. “Theories of the European Union Studies: From Integration Theories, Alternative Policy Studies of the EU to Europeanization.” *Journal of Social Sciences* Vol.42, No.1 (2012): 130-155. (in Thai)

Official Journal of European Union. “Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union.”

Last Modified October 20, 2012. <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:12012E/TXT:EN:PDF>. (accessed on April 18, 2020).

_____. “Directive 2013/32/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on common procedures for granting and withdrawing international protection.” Last Modified June 29, 2013. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0032&from=en>. (accessed on March 25, 2020).

_____. “Regulation (EU) No 603/2013 of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the establishment of ‘Eurodac’ for the comparison of fingerprints for the effective application of Regulation (EU) No 604/2013 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an application for international protection lodged in one of the Member States by a third-country national or a stateless person and on requests for the comparison with Eurodac data by Member States’ law enforcement authorities and Europol for law enforcement purposes, and amending Regulation (EU) No 1077/2011 establishing a European Agency for the operational management of large-scale IT systems in the area of freedom, security and justice.” Last Modified June 29, 2013, <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0603&from=EN>. (accessed on March 28, 2020).

_____. “Regulation (EU) No 604/2013 of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an application for international protection lodged in one of the Member States by a third-country national or a stateless person 2013.” Last Modified June 29, 2013. <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:180:0031:0059:EN:PDF>. (accessed on March 28, 2020).

Radaelli, Claudio M. “The Europeanization of Public Policy.” In *The Politics of Europeanization*, edited by Featherstone, Kevin and Radaelli, Claudio M., 27-56. Oxford University Press, 2003.

Supang Chantavanich. *Glossary of Refugee and Migration Terms*. Institute of Asian Studies Chulalongkorn University, 1999. (in Thai)

Triandafyllidou, Anna. Greek Migration Policy in the 2010s: “Europeanization Tensions at a Time of Crisis.” *Journal of European Integration* Vol. 36, No. 4 (2014): 409-425.

_____. *Irregular Migration in Europe: Myths and Realities*. Routledge, 2016.

_____. “The Hierarchy of Greekness Ethnic and National Identity Considerations in Greek Immigration Policy.” *Ethnicities* Vol. 2, No. 2 (2002): 189-208.

Triandafyllidou, Anna. and Gropas, Ruby. *European Immigration: A sourcebook*. Routledge, 2007.

UNHCR, “Operational Portal Refugee Situations: Greece.” Last modified n.d. <https://data2.unhcr.org/en/situations/mediterranean/location/5179> (accessed on July 27, 2019).

_____. “Refugees & Migrants Arrivals to Europe in 2017.” Last modified February 16, 2018. <http://data2.unhcr.org/es/documents/download/62023>. (accessed on July 27, 2019).

_____. “The Sea Route to Europe: The Mediterranean Passage in the Age of Refugee.” Last modified July 1, 2015. <https://www.unhcr.org/protection/operations/5592bd059/sea-route-europe-mediterranean-passage-age-refugees.html> (accessed on October 17, 2018).

Vasilaki, Rosa. “How Greece Became Europe’s “Shield” Against Refugees.” *Jacobin* March 03, 2020. <https://jacobinmag.com/2020/03/greece-refugees-european-union-migrants-turkey-border> (accessed on March 25, 2020).

Wannapa Leerasiri. “European Refugee Crisis: Challenges for International Law and European Integration.” *CMU Journal of Law and Social Sciences* Vol9, No.2 (2016): 42-75. (in Thai)